החדשנות בדגימה שלנו

אלגוריתם מעבדתי לגילוי דלקת כבד נגיפית C כחלק מיישום התכנית הלאומית למיגור המחלה

ד"ר רשא דניאל, גדי לייבה, ג'וביאנה שלח, ד"ר יוליה שניידר
המעבדה המחוזית-מחוז חיפה וגליל מערבי

הכנס השנתי החמישי לאיכות ומצוינות מקצועית במעבדות המערך הארצי בכללית

רקע

הפטיטיס C היא דלקת כבד נגיפית שנגרמת ע"י נגיף צהבת C שמתבטאת בצורה חריפה או כרונית ויכולה לגרום בין השאר לשחמת כבד ולסרטן ראשוני של הכבד. ההדבקה מתרחשת בעיקר על ידי חשיפה לדם נגוע או מוצרי דם .
אין כיום חיסון נגד הפטיטיס C אך יש טיפולים תרופתיים חדשים עם מעט תופעות לוואי ושיעורי ריפוי של 95-100%. ההערכה בישראל היא ,כי כ־ 100,000 איש נדבקו בזיהום זה ,רק 25% מתוכם מאובחנים ומתוך המאובחנים טופלו רק 20%-22%. על רקע פיתוח הדור החדש של התרופות, בשנת 2016 הכריז ארגון הבריאות העולמית (WHO) על כוונתו לבצע אלימינציה של HCV בעולם ולממש יעד זה עד 2030. ישראל הייתה בין הארצות הרבות שחתמו על ההכרזה כמשתתפת בתכנית.

מטרות

יישום אלגוריתם מעבדתי לאבחון צהבת מסוג C שיאפשר צמצום זמן המתנה לצורך קביעת טיפול, תוך שימוש מושכל בבדיקת HCV. העבודה הנוכחית מציגה את יישום אלגוריתם זה בהתבסס על נתונים מחצי השנה האחרונה (1.1.2020-1.1.2023).

תהליך

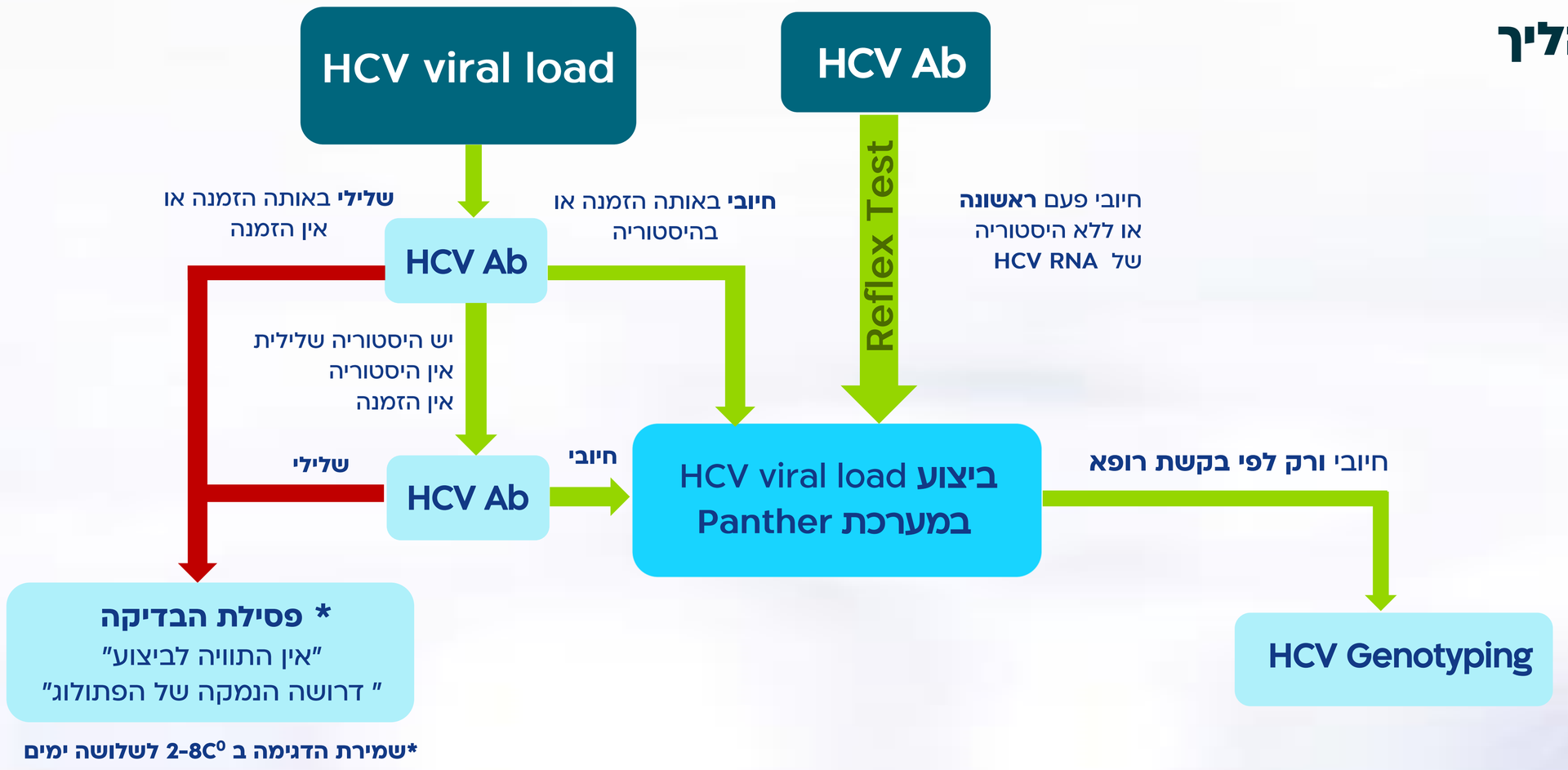

תוצאות

מתחילת יישום האלגוריתם, בוצעו במעבדה 112,800 דגימות דם לבדיקת רמת נוגדנים ל HCV ו5710 לבדיקת העומס הנגיפי.

- ✓ שיעור החיוביים לנוגדני HCV עומד על 2.5%, מתוכם התגלו בגילוי ראשוני 460 דגימות - 16.1% והועברו להימשך ביצוע בדיקת viral load
- ✓ שיעור החיוביים לעומס הנגיפי עומד על 15.6%, מתוכם התגלו בגילוי ראשוני 182 דגימות-26.4%.
- ✓ שיעור הפסילות לבדיקת העומס הנגיפי על רקע של אין התוויה לביצוע עמד על 23%.
- ✓ במקביל ובשיתוף פעולה עם מרכזי הכבד בב"ח כרמל ומרכז רפואי לין בממח"ז נשלחו בקשות לרופאי המשפחה להפנות את המטופלים עם עומס נגיפי חיובי למרפאת כבד להמשך בירור. רוב המטופלים נמצאים היום בשלבים שונים של הטיפול.

סיכום ומסקנות

האלגוריתם הנוכחי לאפיון דלקת כבד מסוג C שמתבסס על ביצוע reflex testing לקביעת PCR כמותי בכל דגימת דם חיובית לנוגדנים ל- HCV בגילוי ראשוני , מפשט ומקצר את תהליך אבחון הזיהום ב HCV דבר שיאפשר יישום התכנית הלאומית למיגור המחלה באופן יותר יעיל. בנוסף, שימוש מושכל בבדיקת HCV viral load מאפשר רפואה נכונה ללא עלייה משמעותית בכמות בבדיקות המעבדה וניצול נכון של המשאבים הקיימים.

צעד לפני
בשביל הבריאות שלך